

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva 3, 1000 LJUBLJANA

[gp.mp@gov.si](mailto:gp.mp@gov.si)

Gospa Andreja Katič, ministrica

Datum: 1. julij 2025

**Pobuda GZS za spremembo Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)  
– lobiranje**

Spoštovani,

Dne 12. maja 2025 je v organizaciji Komisije za preprečevanje korupcije potekal posvet na temo »Razmisleki iz prakse-lobiranje« z namenom širše razprave in izmenjave mnenj glede sprememb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK). Na podlagi predstavljenih stališč GZS na posvetu ter skladno z razpravo, v nadaljevanju podrobneje navajamo naše predloge za spremembo ZIntPK, vključno s podrobnim opisom trenutne situacije v praksi ter vsebinsko obrazložitvijo. Zavedamo se pomena zakonske regulacije lobiranja, saj smo prepričani, da je ključni element za vzpostavitev transparentnosti in integritete v procesih odločanja v javnem sektorju takšna zakonska ureditev, ki preprečuje korupcijo, zagotavlja enakopravnost vseh udeležencev ter krepi javno zaupanje v odločitve in procese v javnem sektorju.

Ob upoštevanju izvajanja ZIntPK v praksi ocenjujemo, da je pri regulaciji lobiranja nujno potrebno upoštevati tudi interesne organizacije, kot so gospodarske zbornice, ki imajo specifično določen ustroj delovanja ter po zakonu zastopajo interese svojih članov pred državnimi organi.

**Zato predlagamo, da se med izjeme po četrtem odstavku 58. člena ZIntPK vključijo tudi izvoljeni in imenovani predstavniki enot znotraj gospodarskih zbornic (denimo predsedniki panožnih združenj, regionalnih zbornic in predsedniki sekcij), ki sicer niso samostojne pravne osebe, vendar so ključnega pomena za zastopanje sektorskih oziroma regijskih interesov gospodarstva v smislu 6. člena ZGZ. Prav tako ocenjujemo, da bi bilo smiselno vzpostaviti sistem, v katerem bi KPK vodila javno dostopno evidenco, ki bi vključevala seznam oseb, ki kot izvoljeni in imenovani predstavniki enot znotraj zbornic sodijo med izjeme po četrtem odstavku 58. člena ZIntPK. Seznam naj vsebuje osebno ime, funkcijo, mandat in kontaktni podatek. Takšen seznam bi omogočal tudi lažje delo za lobirance. Predlagana sprememba ZIntPK bi odpravila nesorazmerno omejitev in hkrati omogočala transparentnost in nadzor nad lobiranjem.**

### Obrazložitev:

Ena najpomembnejših nalog gospodarskih zbornic, skladno s 6. členom Zakona o gospodarskih zbornicah (UL RS, št. 60/06, s spremembami, v nadaljevanju: ZGZ), je zastopanje interesov svojih članov pred državnimi organi, kar je tudi temeljni cilj združevanja pravnih subjektov v zbornice. Glede na zakonsko opredeljene naloge gospodarskih zbornic, menimo, da sedanja ureditev področja lobiranja predstavlja nesorazmerno oviro pri izvajanju nalog zbornic in omejuje učinkovito zastopanje interesov članov posameznih zbornic. Trenutna zakonska ureditev je zato neživljenjska in neustrezno naslavlja dejansko stanje. Menimo, da je potrebno, ob upoštevanju načel transparentnosti in nadzora nad lobiranjem, poiskati rešitev, ki bo upoštevala posebnosti delovanja interesnih organizacij, ne bo obremenjevala z nepotrebnimi administrativnimi postopki in bo zagotavljala nemoteno izvajanje zakonsko določenih nalog zbornic.

Temeljno pravilo, ki ga Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)<sup>1</sup> določa v 56. členu je, da lobiranje lahko opravljajo samo registrirani lobisti, razen izjem, določenih v četrtem odstavku 58. člena tega zakona. Četrty odstavky 58. člena določa, da se oseba, ki lobira za interesno organizacijo, v kateri je zaposlena, za ta namen ni dolžna vpisati v register lobistov. Enako velja za zakonitega zastopnika ali izvoljenega predstavnika interesne organizacije.

Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) je v svojem Sistemskeu pojasnilu o lobiranju št. 06325-3/2020-15 z dne 3. 3. 2022 sprejela stališče, da status izjeme od registracije lobista prizna tudi predstavnikom enot zbornic in združenj dejavnosti, ki sicer niso pravno samostojne, vendar pa so ti predstavniki izvoljeni predstavniki teh enot, hkrati pa imajo te enote organizacijsko strukturo (imajo vzpostavljene določene organe znotraj enote), ki jih loči od ostalih neformalnih enot. KPK je pri tem poudarila, da naj bodo izvoljeni predstavniki enot znotraj združenj ali zbornic, katerim Komisija priznava status izjeme od registracije lobista, jasno razvidni iz javno dostopne spletne strani posamezne interesne organizacije. V nadaljevanju je bilo navedenih nekaj primerov glede na organizacijsko strukturo GZS:<sup>2</sup>

*»V okviru GZS je na nivoju panožne zbornice oziroma združenja organizirana Podjetniško-trgovska zbornica, ki ima nadaljnjo notranjo organiziranost oziroma delitev na združenja (npr. Združenje šol vožnje Slovenije) in sekcije (npr. Sekcija jezikovnih centrov). V tem primeru Komisija status izjeme od registracije priznava predstavniku Podjetniško-trgovske zbornice in predstavniku posameznega združenja ali sekcije.*

*Ravno tako je v okviru GZS na nivoju panožne zbornice oziroma združenja organizirano Združenje za promet, ki ima nadaljnjo notranjo organiziranost oziroma delitev na sekcije (npr. Sekcija za cestni tovorni promet) in zveze (npr. Zveza pomorsko-prometnih agencij Slovenije). V tem primeru Komisija status izjeme od registracije priznava predstavniku Združenja za promet in predstavniku posamezne sekcije ali zveze.*

*V okviru GZS je na nivoju regionalne zbornice organizirana Regionalna zbornica Gorenjska, ki ima nadaljnjo notranjo organiziranost oziroma delitev na sekcijo, in sicer na Sekcijo računovodskih servisov Gorenjske. V tem primeru Komisija status izjeme od registracije priznava predstavniku Regionalne zbornice Gorenjske in predstavniku Sekcije računovodskih servisov Gorenjske.«*

Sodba Vrhovnega sodišča (X Ips 43/2022 z dne 4. septembra 2024) je obravnavala pojem izvoljenega predstavnika interesne organizacije in podala restriktivno razlago tega pravnega pojma, kar je z vidika gospodarskih zbornic neživljenjsko. Izjema izvoljenega predstavnika se nanaša le na izvoljene predstavnike organizacijskih oblik, ki nimajo posebej z zakonom določenega zakonitega zastopnika (na primer razna združenja, civilne iniciative, stanovanjske skupnosti, zbor etažnih lastnikov). Namesto tega izvolijo nekoga izmed sebe, da jih zastopa oziroma predstavlja. Skladno s sodbo je KPK dne 6. decembra 2024 izdala novo Sistemsko

<sup>1</sup> Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri

<sup>2</sup> Sistemsko pojasnilo o lobiranju št. 06325-3/2020-15 z dne 3. 3. 2022, str. 22 in 23.

pojasnilo o lobiranju št. 06235-4/2024-2, v katerem je spremenila svoje stališče in pojasnila, da izvoljeni predstavniki enot zbornic in združenj dejavnosti ne štejejo več za izvoljene predstavnike interesne organizacije.

Omenjena sodba ter spremenjeno mnenje KPK imata pomemben vpliv na delo zbornic s takšno organizacijsko strukturo, pri kateri aktivno sodelujejo osebe, ki so v funkcijo izvoljene ali imenovane, a hkrati pri zbornici oz. združenju niso redno zaposlene (in niso zakoniti zastopnik zbornice oz. združenja). Denimo predsedniki upravnih odborov zbornic/združenj niso profesionalni lobisti, saj opravljajo svoje naloge nepoklicno in v interesu članov zbornic/združenj. Zato aktivno sodelujejo na sestankih, pri katerih se pričakuje udeležba predstavnikov zbornic/združenj, ter pri komunikaciji z državnimi organi. Večina panožnih zbornic, združenj in regionalnih zbornic v sistemu GZS ima lastno organizacijsko strukturo, vključno s sekcijami. Te zbornice, združenja in sekcije imajo svoje pravilnike o delovanju ter lastne organe. V skladu s Statutom GZS, imajo zbornice in združenja samostojnost, ki jo uresničujejo na način, določen s Statutom. Skladno s Statutom je organ upravljanja zbornice ali združenja upravni odbor, ki se voli na enak način kot velja za volitve v skupščino GZS. Zbornica ali združenje imata predsednika in enega ali več podpredsednikov upravnega odbora, ki jih izvoli upravni odbor zbornice ali združenja izmed svojih članov, v skladu s pravili zbornice ali združenja. Predsednik upravnega odbora zbornice ali združenja predstavlja zbornico ali združenje doma in v tujini. Delo predsednika, podpredsednikov in članov upravnega odbora je nepoklicno.

V praksi prihaja do situacij, ko se sestankov pri državnih organih udeležujejo tudi predsedniki upravnih odborov zbornice/združenja, vendar jim ob trenutni zakonodajni ureditvi ni dovoljeno lobirati za zbornico/združenje (GZS), v kolikor niso registrirani lobisti. Tako morajo svoje lobistične aktivnosti prijavljati kot lobistične aktivnosti v imenu organizacije (podjetja) v kateri so zaposleni oziroma so njeni zakoniti zastopniki, in ne v imenu GZS, kar pa ni namen zborničnega združevanja skladno z veljavno zakonodajo. Ob trenutni zakonodajni ureditvi je tako delo predsednikov upravnih odborov zbornic/združenj oteženo oziroma celo onemogočeno. Poudarjamo, da je aktivna vloga navedenih predstavnikov zbornic tudi v interesu državnih organov, saj se na ta način seznanijo z izvajanjem zakonodaje, težavami pri njeni implementaciji oziroma nejasnostmi, kar omogoča bolj kakovostno in učinkovito zakonodajo.

**Kot izhaja iz predhodno navedenega, je ključni cilj predlaganih sprememb zakona, omogočiti zakonito lobiranje tudi voljenim in imenovanim predstavnikom enot zbornic in združenj dejavnosti, brez registracije lobista. Te enote sicer niso samostojne pravne osebe, vendar pa so ti predstavniki izvoljeni/imenovani predstavniki enot, hkrati pa imajo enote organizacijsko strukturo (imajo vzpostavljene določene organe znotraj enote), ki jih loči od ostalih formalnih enot. Glede na navedene argumente pristojnemu ministrstvu predlagamo, da vsebinsko prouči predloge GZS ter jih v okviru sprememb ZIntPK smiselno implementira na način, ki bo omogočil izvajanje zakonskih nalog gospodarskih zbornic skladno z veljavno zakonodajo.**

Za dodatna pojasnila oziroma aktivno sodelovanje v prihodnje smo vam na voljo.

mag. Marko Djinović, izvršni direktor

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

V vednost:

- dr. Robert Šumi, Predsednik, KPK, Kabinet predsednika KPK, [anti.korupcija@kpk-rs.si](mailto:anti.korupcija@kpk-rs.si)
- g. Miha Verčko, generalni direktor, Direktorat za civilno pravo, Ministrstvo za pravosodje